

بررسی تاثیرات دوزبانه بودن در زندگی دانش آموزان دوزبانه

فاطمه جوکار، راضیه سادات رضوی، زهرا ذبیحی

کارشناسی ارشد تربیت بدنی آموزش و پرورش فراشبند

کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی آموزش و پرورش فراشبند

کارشناسی علوم تربیتی آموزش و پرورش فراشبند

چکیده

فراگیری زبان در عین حال که یکی از مراحل اولیه ی رشد در دوران کودکی است از شگفتی های این دوره نیز به حساب می آید. دوزبانگی همواره از مسائلی است که بر فرآیند آموزش و یادگیری افراد جامعه خود تأثیر دارد و پدیده ای است که در همه نقاط جهان مصداق دارد و افراد دو زبانه می توانند بر حسب مورد از آن زبان ها در رفع نیازهای ارتباطی خود استفاده کنند. این مقاله کوشیده است تا ابعاد مختلف دوزبانگی را مورد بررسی قرار داده، انواع مختلف و عوامل مؤثر بر دو زبانگی عصب شناسی و زمان آموزش دوزبانگی، سن یادگیری، استعداد و عملکرد تحصیلی افراد یک زبانه و دوزبانه و نقش والدین دوزبانه را تشریح کرده است. علاوه بر این، این مشکلات و پیامدهای مثبت دوزبانگی را بر اساس پژوهش های انجام شده نه تنها در ایران بلکه با استفاده از مدارک و مآخذ مثبت در بعضی از کشورهای جهان نیز، مورد بحث و بررسی قرار داده اند. بر حاصل مطالعات و بررسی های آنان نتایج به دست آمده نشان می دهد که دوزبانگی فی نفسه پدیده ای مثبت و مفید است که می تواند موجب پرورش توانایی ها و استعدادهای بالقوه فرد گردد.

کلید واژگان: آموزش، چالش ها، دوزبانگی، زبان مادری

مقدمه

فراگیری زبان در عین حال که یکی از مراحل اولیه ی رشد در دوران کودکی است، از شگفتی های این دوره نیز به حساب می آید. طبق دیدگاه زبان شناسان، در سنین سه تا پنج سالگی تقریباً همه کودکان به یک زبان تسلط می یابند. فراگیری زبان یک پدیده کاملاً طبیعی است و پیدایش آن در حیات کودک آن قدر ساده به نظر می آید. که با وجود پیچیدگی های بسیار، آن را می پذیریم و از آن تعجبی نمی کنیم. اما از این عجیب تر، توانایی برخی کودکان در فراگیری همزمان دو یا چند زبان، همزمان با هم در طول دوران کودکی است. در همان محدوده ی زمانی که یک کودک تک زبانه، زبانی را می آموزد، یک کودک دو یا چند زبانه باید به یادگیری چند زبان، همزمان هم بپردازد و آن ها را در موقعیت های اجتماعی متفاوت و مناسب به کار گیرد. بسیاری از مردم درک کاملی از دوزبانگی ندارند، همچنین بسیاری از والدین، معلمان و متخصصان علوم کودک نیز اطلاعات کافی درباره ی این پدیده ندارند و با دید منفی به آن می نگرند وجود نگرانی نسبت به این پدیده، بیش تر در جوامعی به چشم می خورد که اغلب بزرگسالان و به پیروی از آن کوکان جامعه، تنها با یک زبان آشنا می شوند.